

4.6.1 Alleen het hoogste telt'

Het sportieve hart van Waterland is natuurlijk FC Volendam. Samen met de muziek, de klederdicht en de paling strijdt het voetbal om de eer, waaraan Volendam de meeste bekendheid te danken heeft. De kracht van het voetbal van Volendam is een combinatie van de Volendammer winnaarsmentaliteit en de gezonde organisatie van de club.

FC Volendam is een bruisende organisatie met een enorme naamsbekendheid en in sociaal opzicht een zeer grote impact op de samenleving van Volendam. Sinds de invoering van het betaald voetbal pendelt de club tussen de eerste en de eredivisie. Samen met VVV is FC Volendam, met acht promoties en evenzoveel degradaties, koploper in het 'heen-en-weren' tussen de hoogste en de laagste afdeling van het betaald voetbal.

Iedere keer als FC Volendam promoveert worden de spelers in een oude botter met de naam 'De Heen en Weer' over de dijk gereden. Het is een symbolische actie die triomfantelijk de band toont die de club heeft met het verleden en de bevolking.

De dijk staat, al is het midden in de nacht zoals in 2003, onveranderlijk vol met mensen als de 'Heen en Weer' uitrijdt. Elke Volendamspeler moet dit eens meemaken! Promoveren is het enige dat telt, meedoen in de eredivisie, wat al 24 seizoenen gelukte. In 1959, 1961, 1967, 1970, 1977, 1983, 1987 en 2003 promoveerde Volendam naar het hoogste niveau. Elke promotie was een onvergetelijk feest.

Het bestuur van FC Volendam mikt in zijn beleid op een vaste plaats in de eredivisie. "Het patroon van promoveren en degraderen kan

alleen doorbroken worden als de club de financiële middelen heeft om het spelerspotentieel kwalitatief te verhogen", vertelt bestuurslid en perschef Cor Tol.

"Een dergelijke situatie kan bereikt worden door hogere toeschouwersaantallen en een evenrediger verdeling van de TV-gelden. Zolang op landelijk niveau het financieel beleid uitgestippeld wordt door de drie grootmachten Ajax, Feyenoord en PSV zal aan de verdeelsleutel weinig veranderd worden in het voordeel van de eerste divisieclubs."

"De sociale functie die FC Volendam in de wijde regio vervult, vertaalt zich niet altijd in het aantal toeschouwers. Een bedrijf als FC Volendam is ontzettend afhankelijk van goodwill en uitstraling. Het prestatieniveau is daarmee onlosmakelijk verbonden. De businessclub van FC

Volendam floreert als nooit tevoren, de tribunes zitten echter alleen vol als er iets op het spel staat. In de aanloop naar een eredivisieseizoen staat de verkoopteller van seizoenkaarten altijd minimaal 1000 hoger dan wanneer Volendam zich weer opmaakt voor een seizoen eerste divisie. Voor de bijzonder kritische Volendam-supporter geldt dat alleen het hoogste telt.”

Het voetbal leeft enorm onder de Volendammer jeugd. Geen enkele stad of dorp in Nederland heeft zoveel jeugdelftallen, en de club doet er dan ook alles aan om de jeugdopleiding tot een succes te maken.

“Onze kracht en onze aantrekkingskracht is juist het kleinschalige. Waar Ajax enkele kilometers verderop zijn spelers vanuit de hele wereld haalt, zoeken wij ze bij voorkeur in de eigen gelederen. We doen er alles aan om het voetbal bij de jeugd te stimuleren. Het trapveld naast het stadion is tot ‘s avonds laat vrij toegankelijk voor iedereen die wil voetballen.”

“Het hele jeugdplan heeft betaalde en gediplomeerde krachten onder leiding van Volendammer en oud-international Wim Jonk met zijn staf. We hebben een uitstekende relatie met de plaatselijke amateurvereniging, de RKAV Volendam. De hoogste jeugdteams vallen rechtstreeks onder de FC Volendam. De afgelopen drie jaar zijn er maar liefst twintig spelers uit de jeugdteams doorgestroomd naar het vlaggenschip. FC Volendam heeft in Europa de beste doorstroming naar de top. Veel van de doorgestroomde spelers redden het om zich op het hoogste niveau te handhaven. Bij FC Volendam werkt het jeugdplan uitstekend!”

De historie van FC Volendam laat zich verdelen in drie grote periodes: de ‘katholieke periode’ vanaf de start in 1920 tot de oorlog, de ‘amateurtijd’ van 1940 tot 1954 en het ‘betaald voetbal’ vanaf 1955 tot nu.

In de katholieke periode behoorde FC Volendam bijna tien jaar lang tot de top van Nederland. Maar liefst vijf maal wist de club zich te plaatsen voor de nacompetitie voor het landskampioenschap in de katholieke bond. In 1935 en 1938 werd het landskampioenschap daadwerkelijk behaald. In die tijd kende Volendam de eerste international. Aanvoerder Wim Runderkamp werd uitgenodigd voor de wedstrijd Duitsland-Nederland in Dortmund.

Na de oorlog kampte Volendam met de gevolgen van de mobilisatie en de strijd in Nederlands-Indië. Veel talentvolle jonge mannen waren opgeroepen voor de strijd in de voormalige kolonie. Pas in de jaren 1951, 1952 en 1953 vond de club opnieuw de kracht om aan de poorten van de hoogste klasse te kloppen, maar even zovaak mislukte de missie. Zelfs toen Volendam aan een gelijkspel genoeg had om te promoveren, werd thuis met 0-1 van EBOH verloren waardoor de top van voetballend Nederland nooit bereikt werd. In 1955 werd de amateurstatus verlaten.

Door de uitgifte van obligaties, die 18000 van de benodigde 25000 gulden opbrachten moest de licentie van de KNVB gekocht worden. De resterende 7000 gulden kwamen uit een potje dat in de oorlog met varen op Friesland verdiend was. Zo wist het dorp een plek in het net opgestarte betaalde voetbal te veroveren. Volendam werd ingedeeld in de eerste divisie. Er stond inmiddels een fantastisch elftal, ondanks het feit dat Alkmaar'54 verschillende spelers in Volendam ronselde. Onder meer Klaas Smit (de Kip) maakte zijn onmiskenbare talent te gelde.

Het eerste hoogtepunt van Volendam kwam al in 1958, toen de finale van het bekertoernooi werd bereikt. Helaas werd deze finale in het Olympisch Stadion in Amsterdam met 4-3 van Sparta verloren. Met dit sterke elftal werd FC Volendam een jaar later kampioen van de eerste

divisie en promoveerde zij voor het eerst naar de eredivisie om gelijk een jaar later weer te degraderen. Het was de start van de 'Heen en Weer' want in 1961 promoveerde Volendam, met in haar gelederen de roemruchte spits Dick Tol (De Knoest), voor de tweede keer. Dick Tol werd een jaar later topscorer van de eredivisie met 27 doelpunten.

De langste periode dat de club in de eredivisie bivakkeerde was de periode 1987 - 1998. In die tijd werd tweemaal een zesde plaats veroverd en eenmaal een zevende plaats. Met die resultaten is FC Volendam in de "eeuwige eredivisie" nog altijd in de bovenste helft te vinden.

Van de huidige eerste divisieploegen is Volendam statistisch nog altijd de best presterende ploeg. In 1995 behaalde FC Volendam ander

maal de finale van het bekertoernooi, dat in dat jaar voor het eerst de Amstelcup heette. De finale werd dubieus verloren van Feijenoord met 2-1.

FC Volendam had van oudsher een streepje voor bij de bevolking in de wijde regio omdat het een van de weinige katholieke topclubs was in het noorden van Nederland. In de tijd van de verzuiling was een katholiek natuurlijk geen supporter van een protestantse of neutrale club, dus dan kwam men al snel uit bij FC Volendam.

"Kort na de oorlog, toen de club probeerde in de eerste klasse, de latere eredivisie, te komen, zaten er meer mensen langs de kant dan er in het dorp woonden", vertelt Cor Tol. "Dat had ook te maken met het feit dat we toen uitsluitend speelden met voetballers uit het eigen

dorp. Dat hebben we tot halverwege de jaren zestig weten vol te houden. Volendam heeft veel eigen talenten naar de top zien groeien."

"Volendam wil hoe dan ook eredivisie spelen. We vinden dat we in de eerste divisie niets te zoeken hebben. We zijn een kerngezonde club met steevast een sluitende begroting. We draaien uitstekend, maar zijn nooit tevreden."

"De jeugdopleiding van FC Volendam heeft drie KNVB-sterren. Dat is een keurmerk dat wordt bepaald door onder andere de kwaliteit van de spelers, de trainers, de opleidingen, de positie op de ranglijst en de uitstraling van de club."

"We zijn op weg naar de vierde ster, het hoogst haalbare. Daar doen we alles voor. Want ook in de jeugdopleiding telt alleen de top!"